

Total No. of Printed Pages—7

3 SEM TDC SOCN (CBCS) DSC 3

2 0 2 2

(Nov/Dec)

SOCIOLOGY

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-3

(Sociological Theories)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer from the following :

(a) বিজ্ঞানৰ 'প্ৰত্যক্ষবাদী পদ্ধতি'টো আগবঢ়াইছে

'Positivist method' of science is given by

(i) আগষ্ট ক'ম্ট

Auguste Comte

(ii) চেইন্ট-চাইমন

Saint-Simon

(iii) ইমাইল দুৰ্বেইম

Emile Durkheim

(iv) কাৰ্ল মাৰ্ক্স

Karl Marx

- (b) “সমাজতত্ত্ব হৈছে সামাজিক তথ্যৰ বিজ্ঞান।” কথাষাৰ কোনে কৈছে?

“Sociology is the science of social fact.”
Who said this?

- (i) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
(ii) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim
(iii) জি. এ. লুন্ডবাৰ্গ
G. A. Lundberg
(iv) আগষ্ট ক’ম্টে
Auguste Comte

- (c) তলৰ কোনজন সমাজতত্ত্ববিদে সামাজিক ক্ৰিয়াক চাৰিটা শ্ৰেণীত বিভাজন কৰিছে?

Who among the following sociologists developed the four-fold classification of social action?

- (i) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim
(ii) আগষ্ট ক’ম্টে
Auguste Comte
(iii) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
(iv) কাৰ্ল মাৰ্ক্স
Karl Marx

- (d) “মানৱ জাতিৰ ইতিহাস মানে শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ ইতিহাস।” কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

“The history of human society is the history of the class struggles.” Who said this statement?

- (i) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim
(ii) কাৰ্ল মাৰ্ক্স
Karl Marx
(iii) গিডেনছ
Giddens
(iv) গফ্‌মেন
Goffman

- (e) ‘ভাৰ্চটিহান’ পদ্ধতিটো কোনজন সমাজতত্ত্ববিদে ব্যৱহাৰ কৰিছে?

The Verstehen method is used by which sociologist?

- (i) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
(ii) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim
(iii) ৰবাৰ্ট মাৰ্টন
Robert Merton
(iv) হাৰ্বাৰ্ট ব্লুমাৰ
Herbert Blumer

(f) *The Rules of Sociological Method* নামৰ
গ্ৰন্থখনৰ লেখক হ'ল

The author of the Book, *The Rules of Sociological Method* is

- (i) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim
- (ii) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
- (iii) কাৰ্ল মাৰ্ক্স
Karl Marx
- (iv) চি. ডব্লিউ. মিলচ্
C. W. Mills

(g) কোনে সামাজিক তথ্যক পদ্ধতিগতভাৱে 'বস্তু' হিচাপে
যুক্তি আগবঢ়াইছে?

Who has argued that methodologically
social facts can be treated like things?

- (i) মেক্স বেবাৰ
Max Weber
- (ii) আগষ্ট ক'ম্টে
Auguste Comte
- (iii) ইমাইল দুৰখেইম
Emile Durkheim
- (iv) ৰেডক্লিফ-ব্ৰাউন
Radcliffe-Brown

(h) মেক্স বেবাৰৰ মতে 'কৰ্তৃত্ব'ৰ ভাগ হৈছে

According to Max Weber, the types of
'authority' are

- (i) দুটা
two
- (ii) তিনিটা
three
- (iii) চাৰিটা
four

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা (প্ৰতিটো ১৫০টা শব্দৰ
ভিতৰত) : 4×4=16

Write on any *four* of the following (**within
150 words** each) :

- (a) মেক্স বেবাৰৰ 'সামাজিক ক্ৰিয়া'ৰ ধাৰণা
Max Weber's concept of 'social action'
- (b) কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ ইতিহাসৰ বস্তুবাদী ব্যাখ্যা
Materialistic interpretation of history of
Karl Marx
- (c) আত্মহত্যাৰ প্ৰকাৰসমূহ (ইমাইল দুৰখেইম)
Types of suicide (Emile Durkheim)
- (d) সমাজতত্ত্বৰ উৎপত্তিৰ প্ৰত্যক্ষবাদৰ প্ৰভাৱ
Impact of positivism on the emergence of
Sociology

(6)

- (e) বিজ্ঞানৰ সংস্কৰণ (আগষ্ট ক'ট)
Hierarchy of sciences (Auguste Comte)
- (f) 'ধৰ্ম আৰু সমাজ' সম্পৰ্কত ইমাইল দুৰখেইমৰ দৃষ্টিভঙ্গী
Durkheim's perspective on 'religion and society'
3. তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো ৫০০
শব্দৰ ভিতৰত) : 14×4=56
- Answer any *four* of the following questions
(within 500 words each) :
- (a) কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ 'দ্বন্দ্বাত্মক বস্তুবাদ' তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা। 14
Evaluate Karl Marx's theory of
'dialectical materialism'.
- (b) আগষ্ট ক'টৰ 'বিকাশৰ ত্ৰিস্তৰীয় তত্ত্ব'টো আলোচনা কৰা। 14
Discuss the theory of the 'law of three
stages of development' by Auguste
Comte.
- (c) ইমাইল দুৰখেইমে আগবঢ়োৱা 'সামাজিক সংহতি' তত্ত্বটো
বিশ্লেষণ কৰা। 14
Explain the theory of 'social solidarity'
given by Emile Durkheim.

(7)

- (d) 'আদৰ্শ আৰ্হি' কি? মেক্স ৱেবাৰে আদৰ্শ আৰ্হি ধাৰণাটো
কেনেদৰে ব্যাখ্যা কৰিছে? আলোচনা কৰা। 4+10=40
What is 'ideal type'? How did Max Weber
explain the concept of ideal type?
Discuss.
- (e) কাৰ্ল মাৰ্ক্সৰ 'শ্ৰেণী সংগ্ৰাম'ৰ সিদ্ধান্তটোৰ সমালোচনাত্মক
ব্যাখ্যা কৰা। 14
Critically explain Karl Marx's theory of
'class struggle'.
- (f) মেক্স ৱেবাৰৰ 'কৰ্তৃত্ব'ৰ তত্ত্বটো আলোচনা কৰা। 14
Discuss the theory of 'authority' as given
by Max Weber.
